Börja skoldagen senare?

Resonemang om texter med koppling till sammanhang inom och utanför texten samt till den egna läsupplevelsen - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 4-6

Syfte

Läsa, samtala, argumentera för en ståndpunkt och skriva om en elevnära fråga.

Läraren reflekterar om textens innehåll

I texten får vi läsa om olika argument som finns för att elever ska få börja sin skoldag senare. Forskning har visat att de flesta barn och tonåringar behöver mer än 8 timmars sömn per natt, men att tonåringar sällan sover så mycket. Exempelvis så förändras en tonårings biologiska rytm i puberteten vilket innebär “att en tonåring som lägger sig kl 21 ofta inte kan somna, hur hen än försöker. Om skoldagen börjar klockan åtta landar sömnmängden långt ifrån målet på 9 – 11 timmar”. Forskaren i texten menar därför att skolor bör testa att starta dagen senare för att eleverna ska orka mer när de är i skolan. Problemet är bara att skoldagen då kommer att sluta mycket senare och vad tänker eleverna om det?

Förslag på text att läsa

Sömnforskare: En skoldag som alltid börjar tidigast klockan 9 skulle gynna både undervisningen och familjepusslet

Metod

Det går att genomföra upplägget likt nationella provens muntliga A-del, men också som en fristående lektion och individuell skrivuppgift eller som en del av ett större sammanhang, till exempel *Skolan – Min värld*. Här ett förslag på upplägg:

- Läs texten gemensamt.

- Eleverna samtalar i mindre grupper – Frågor att fundera över.
- Eleverna skriver tankelogg om diskussionsfrågan. Redogör för i mindre grupper.
- Lyft elevernas tankar i helklass. Anteckna på tavlan. Vilka argument för och emot senare skolstart förekommer i texten?
- Har eleverna egna tankar om för- och nackdelar med skolans start- och sluttider?
- Eleverna skriver en text där de tar ställning i frågan när skolan ska börja på morgonen.

Fra?gor att fundera o?ver

- Vad tycker du om texten? Varfo?r tycker du sa??
- I texten så nämns både fördelar och nackdelar med att börja senare, vilka är de?
- Skulle du vilja börja din skoldag senare, men också därmed sluta senare? Varför/varför inte?

Diskussionsfråga

I texten får vi läsa om forskning som visar att många tonåringar har svårt att sova de timmar som de behöver för att må som bäst. Ett förslag som läggs fram är att starta skoldagen senare vid ca 09:00 på morgonen istället. Vad tycker ni om detta? Vad hade varit fördelarna, vad hade varit nackdelarna? Fo?rklara. Utga? ga?rna fra?n exempel.

Elevernas skrivande – Förslag på disposition

Eleverna bör hänvisa till den lästa texten i den egna texten.

- Titel (en tes – skrivs med fördel när hela texten är klar)
- Bakgrund – Vad handlar texten om?
- Problematisera din tes – Vilka eventuella fördelar kan finnas med det motsatta?
- Argumentera för din ståndpunkt

Mer om den argumenterande textens möjliga struktur finns här.

Lgr22 Syfte

Utveckla förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.
Förmåga att anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.

Centralt innehåll*

Analys av texter med koppling till upphovsperson, tid och andra texter samt utifrån egna erfarenheter, olika livsfrågor och omvärldsfrågor.

Betygskriterier*

Eleven samtalar om och diskuterar varierande ämnen på ett sätt som utvecklar samtalen och diskussionerna **väl**. Eleven framför åsikter med **väl** underbyggda argument. Dessutom förbereder och genomför eleven muntliga framställningar med **väl fungerande** struktur och innehåll och **god** anpassning till syfte, mottagare och sammanhang.

Eleven söker och väljer med **god** säkerhet information från olika källor och presenterar informationen på ett **väl fungerande** sätt, med egna formuleringar, ämnesrelaterat språk samt citat och källhänvisningar.

Eleven skriver olika slags texter med **god** språklig variation, **väl fungerande** struktur och innehåll samt **god** anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang. Eleven följer språkliga normer på ett **väl fungerande** sätt.

* årskurs 7-9

CC BY NC SA